

Rigsdagstidende.

1856. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 130.

Eyvende Sæssion.

43de Møde.

Torsdagen den 31te Januar.

(Fortsat.)

J. N. Hansen (fortsat): Man modsætter sig altid en Reform i dette Forhold og vil ikke bidrage til at faae den ført igjennem, men saa maa man heller ikke tage det ilde op, at de, som see det Onde, der i mange Retninger bestaaer ved dette Forhold, gjøre opmærksom derypaa, naar de forskjellige Sager komme frem, hvor det hører hjemme, og en saadan Betragtning gjør sig ogsaa gjældende ved denne Leilighed; thi man kan vel begribe, at de større Landeieendomsbesiddere i Landet ogsaa see hen til, at de ikke alene for sig selv, men ogsaa for det dem underlagte Gods kunne bidrage til ved en saadan Landbohøistole, saafremt den kunde svare til Hensigten, at forøge deres Fæstegods Besidderes Værdi. Men vil man nu spørge om, kommer det de vedkommende Besiddere eller Brugere tilgode, da maa Svaret blive, at det kommer Gieren tilgode, hver Gang Stederne skifte Besiddere, og derfor kan man godt begribe, at, ligesom det tidligere har været Tilfældet med Landhuusholdningssekskabet, som bestod af mange store Godseiere, saaledes ville ogsaa nu de store Landeieendomsbesiddere ved Anlæggelsen af et Institut som det, hvorom her er Tale, kunne tage det Hensyn, at det foruden at kunne gavne dem selv ved Driften af deres Hovedgaarde, og de Mellemgaarde, der besiddes, som der er sagt, af „Kammerraader“, ogsaa vil kunne forøge deres Fæstegods Besidderes Værdi betydeligt, naar det

førte med sig, at disse Jorder ogsaa blve drevne bedre i Fremtiden.

Man vil sige, det vil ogsaa komme de vedkommende Fæstere tilgode, og jeg har indrømmet, at det i en vis Grad kan være sandt; men det vil til Slutningen, ved Fæstledighed, altid komme de større Eiendomsbesiddere tilgode; dertil er der imidlertid ingen Opfordring til at yde sin Bistand, saalænge dette Forhold bestaaer; thi det viser sig mere og mere, at de, der ere interesserede i dette Forholds Afsløsning fra den Side, ville kun dette Forholds endelige Løsning paa en Maade, der for Andre synes at stille Fordringerne for stærke. Sagen vil stille sig anderledes, naar vi engang vare ude over denne Reform; men det ere vi ikke, og efter Ministeriets Stilling at dømme ville vi ikke saasnart komme dertil.

Øppermann: Da jeg begjærede Ordet, vidste jeg ikke, at den ærede Rigsdagsmand, som nu talte, vilde komme til at tale før mig. Jeg skal, med Hensyn til hvad han yttrede, bemærke, at den Tanke, han udtalte, er en Tanke, hvori jeg kan finde Mening. Skjøndt jeg med Hensyn til Fæstevæsenets Afsløsning staaer den ærede Rigsdagsmand temmelig nær, saa kan jeg dog ikke gaae ind paa hans Tanke; men som sagt er det en Tanke, som jeg ikke kan nægte, der er Mening og Sammenhæng i; men dette, tilstaaer jeg, at jeg ikke ret kan finde i, hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning) igjen yttrede, at man tilstgæbe at udelukke dem, der ikke havde studeret. Jeg vil tillade mig at oplæse § 4 i Regjeringens Udkast. Den lyder saaledes: „Til at blive Glev ved Læreanstalten udfordres enten at have